

Cruise met mam

Magazine-redacteur Florian van Rees (55) neemt haar moeder (89) mee op een cruise. 'Moedig', vinden vrienden en collega's.

Tekst en foto's **FLORIEN VAN REES**

Van de eindeloze reeks vragen die Mama stelt over de fjordencruise die we samen gaan maken, word ik ongerust. „Hoeveel broeken moet ik mee?” „Kan ik daar pinnen en komen er dan euro's of kronen uit de muur?” „Past de rollator wel in de hut?” En, een enorm probleem: „Ik heb geen jurken meer. Wat moet ik aan op die gala-avonden?”

O jee, waar ben ik aan begonnen?

Het was een spontaan voorstel geweest, drie weken eerder. „Mama, ik zag een aanbieding in de krant voor een 7-daagse cruise naar Noorwegen. Wat denk je ervan? Je hebt twee dagen bedenktijd.”

Mama had al een paar keer gezegd dat

ze zo graag de fjorden nog eens zou zien. Deze cruise leek mij een uitgelezen kans.

De volgende dag zegt ze nee. Ze ziet beren op de weg. Beren worden groter met het klimmen der jaren. Tegen de tijd dat je 89 ben, zijn ze uitgegroeid tot monsters.

Maar ik ben niet voor één gat te vangen en breng de bezwaren terug tot reële proporties. En Mama zegt ja. Waarna ze gespannen begint aan alles wat geregeld moet worden: de hoorapparaatcontrole verzetten, medicijnen uitzoeken en natuurlijk de koffer inpakken. („Ja hoor, Mam, je mag die hele grote meenemen, maar wat je nodig hebt, past echt in die kleinere. Het is maar een week.”)

Ondertussen redder ik op de ach- >>>

tergrond. Zo moet ik uitvinden wat de juiste hut is. Dit zijn de wensen: op de verdieping met directe toegang tot het dek met ligstoelen, in het midden van het schip (want de minste deining), zo dicht mogelijk bij de lift, met een douche (want een bad komt ze niet in) en losse bedden.

Daarna zoek ik excursies uit. Mijn moeder is slecht ter been, maar de cruisemaatschappij biedt passende tochten, met op-tijd-terug-bij-de-boot-garantie. De uitstapjes kosten echter een klein vermogen. Een begeleidde wandeling door Alesund? 70 dollar per persoon. Een bustoer vanuit Geiranger? 100 dollar.

De hele reis heeft Mama haar roze mobieltje binnen handbereik, bovenin de rollator

Dus beland ik op websites van lokale VVV's, hop-on-hop-offbussen en toeristentreintjes en bedenken een alternatief excursiepakket. De toerbus in de eerste aanlegplaats, Eidfjord, boek ik toch maar niet; de rondrit eindigt om 14.20 uur, de boot vertrekt om 15 uur. Straks sta ik daar met mijn oude moeder in een fjordendorp te kijken naar het wegvaren van ons tijdelijke huis.

Enmaals in Eidfjord maken we een

wandelingetje door het dorp waar kennelijk zó weinig te beleven is dat de bewoners omhulsels breien voor de bomen in de hoofdstraat. Voor een café hebben zich de Indonesische en Filipijnse personeelsleden van het cruiseschip verzameld. Zij weten precies waar in de aanlegplaatsen een open dus gratis wifi-verbinding is. Passagiers volgen hun voorbeeld. Mama

roept enthousiast in haar mobieltje:

„Ja hoor, het gaat allemaal goed! Ze is

geduldig en Noorwegen is prachtig!” De hele reis heeft Mama haar roze mobiel binnen handbereik, bovenin de rollator. Zodat ze mooie dingen kan fotograferen. En dat zijn er nogal wat. Tijdens de urenlange vaart door de Hardangerfjord richting zee staat ze in de wind op een buitendek, de ene na de andere waterval fotograferend. Je zou denken: als je er één hebt gezien, heb je ze allemaal gezien, maar hier werkt het net even anders. Gesmolten sneeuw stort spectaculair naar beneden van honderden meters

hoge rotsen die loodrecht uit het water omhoog steken.

Terwijl Mama geniet en fotografeert, merkt ze niets van de glimlachen en de complimenten van medepassagiers aan haar adres. „Echt waar, 89? Wat geweldig, hoe ze daar staat met die camera! Sowieso dat ze een mobiel heeft.”

Ik ben vooral bang dat de telefoon in het water valt.

Even later in de bar, bij een Crow's Nest Cocktail, scrolt Mama door de foto's en vraagt hoe ze mislukte plaatjes in de virtuele prullenbak moet gooien. Het zijn er maar een paar.

Beproeving van geduld

Toen ik familie, vrienden en collega's vertelde over mijn plannen voor een cruise met mijn moeder, leverde dat heel andere reacties op dan bij eerdere vakantieplannen. 'Bijzonder', zeiden ze. 'Moe-dig.' 'Mooi om later op terug te kijken.'

Zelf verwachtte ik dat het vooral een beproeving van mijn geduld zou worden en dat ik mezelf continu in de laagste ver-

Toppunt

Vanuit Eidfjord gaan toerbussen naar de eeuwige sneeuw. Mama wil nog hoger.

snelling moest zetten. Wat voor iemand als ik nogal een opgave kan zijn.

Vooraf spreken we een paar dingen af: Mama wil 's ochtends ruim de tijd krijgen om op gang te komen. Ik wil niet horen wat ze allemaal niet meer kan omdat ze oud is. Helder.

En dan wordt het, toch enigszins tegen de verwachting in, ook voor mij een ontzettend leuke week. Mijn moeder en ik kennen elkaar al 55 jaar, maar nooit eerder zaten we als volwassenen zolang op elkaars lip. We zijn onafscheidelijk, behalve als ik naar de *gym* of de sauna ga, of tot ruim na middernacht in de 'nachtclub' blijf hangen. En die ene keer dat ik in mijn eentje een uur de natuur in trek en Mama op een terras posteer.

Drie keer per dag eten is drie keer dag praten. En tijdens happy hours veel lachen en bespreken. Mama vertelt over vroegere vakanties, over haar ouders en grootouders, over het boek waar ze vol van is – *De Amerikaanse prinses*, van Annejet van der Zijl.

In Geiranger, een dorp aan het eind van

's werelds mooiste fjord, moet ik even slikken. Midden in de baai gaat het cruiseschip voor anker. Om aan land te komen, worden passagiers overgezet met kleine bootjes, zogeheten tenders. Hangend over de reling zie ik dat er geen loopplank, maar een trap naar de tenders gaat. Omdat mijn moeder niet meer zo goed is met trappen en ik haar niet ongerust wil maken, vertel ik pas op het laatste moment over deze hindernis. Als even later een jonge gehandicapte vrouw op haar billen de treden afglijdt, weet Mama: als zij het kan, kan ik het ook. En inderdaad, de leuning van de trap zijn stevig, de personeelsleden hulpvaardig, de andere passagiers geduldig. Kortom: geen probleem. Opgewekt kopen we even later in het dorp twee tickets voor een bustoer.

Het wordt een prachtige rit, met ontelbare haarspeldbochten, die de passagiers hoger brengt, richting een gletsjer. Waar de weg ophoudt en de bus pauzeert, wil Mama verder, een zijweg in, naar de sneeuw. Ooit was ze een enthousiast >>>

Ook leuk met mam

■ MET DE BUS

Een 7-daagse reis naar Tsjechië, tien dagen Pyreneeën (met Lourdes), een tocht langs de klassieke hoogtoppen van Italië: het kan met de bus. Het aanbod van busreizen is groot en heel geschikt voor ouderen, of ze nou samen reizen of niet. Je laat je rijden, ontmoet anderen en hebt geen omkijken naar het uitzoeken van diner of hotel, want dat is geregeld. Om de lange reis te breken, wordt onderweg vaak overnacht. Meestal is de chauffeur ook de reisleader, bij reizen met een thema is er soms een aparte gids. Ook prettig: busreizen zijn niet duur. Enkele grote aanbieders zijn Kras, Peter Langhout, De Jong, OAD en Bolderman.

■ NOSTALGIETOER

Neem je moeder mee terug in de tijd. Ze woont misschien al 58 jaar in Brabant, maar wat zou ze graag nog eens langs de plekken uit haar jeugd gaan, in de Achterhoek. Bestaat haar schooltje nog? En de soos? Wat is het allemaal veranderd! 'En daar kreeg ik m'n eerste kus!' Zoek in de buurt van haar middelbare school een tea-room, of, nog leuker, zo'n nostalgische poffertjeskraam. Is moeders nog een beetje fit? Dan kan een Solextochtje wat zijn. Deze voorloper van de bromfiets is tegenwoordig meestal elektrisch en gemakkelijk te besturen. Er zijn plekken, zoals in Giethoorn, waar toers te boeken zijn in combinatie met een boottocht.

■ RIVIERCRUISE

Jaaaa, zo'n reisje langs de Rijn Rijn Rijn, 's Avonds in de maneschijn schijn ... Waar in het liedje de Rijn wordt genoemd, kan ook gezongen worden over Moezel, Saar of Schelde (alleen rijmt het dan niet). Ontspannen glijden, afwisselende landschappen, alles binnen handbereik; riviercruises zijn ingesteld op oudere reizigers en bieden vol pension. Arnhem is vaak de opstapplaats. Eerst even een dagje proberen? Op de IJssel zijn eendaagse cruises. Liever juist een verre rivier? Denk aan Rhône, Donau en Nijl.

bergwandelaar. Nu lacht ze: „De beklimming van de Mount Everest met rollator!”

Historische gevels

De volgende dag, in Bergen, is Mama moe. Niet zo gek, want ze krijgt nogal wat indrukken te verwerken en legt ongemerkt flinke afstanden af. En het regent, zoals zo vaak in de natste stad van het Europese vasteland. Mama ziet er ook miezerig uit, in haar regenjas met capuchon. Ze heeft geen zin, wil de eerste de beste sightseeingbus in. Ik voel me een beetje schuldig als ik niet toegeef en blijf zeggen: „Echt hoor, het mooiste van Bergen ligt hier om de hoek. Met de bus kom je niet achter de historische gevels, die rijdt erlangs. Je hoeft maar een klein stukje en je mag er zo lang over doen als je wilt.”

Het gaat langzaam, heel langzaam. Lang leve de rollator, die om de 100 meter dienstdoet als stoeltje. Maar we bereiken Bryggen, het deel van Bergen waar houten handelshuizen uit de Hanzetijd onderdak bieden aan winkeltjes, ateliers en restaurants. „Toch goed dat we niet in die bus zijn gestapt”, zegt Mama.

Als we na een kop koffie in een hipsterbar de 300 meter hoge tandradbaan nemen naar de berg Fløyen, wordt ons doorzettingsvermogen beloond met een gat in het wolkendek, en dus met een geweldig uitzicht op de stad. We delen het uitkijkplatform met maar weinig andere toeristen: vier Aziatische meisjes die zichzelf fotograferen met een selfiestick, en twee cruisegenoten: een man met zijn heel oude vader in een rolstoel. De zoon en ik wisselen blikken van herkenning.

Rotterdam is een nacht, een dag en nog een nacht varen. Veel tijd om uit te rusten dus, wat Mama nodig heeft. Om boeken uit te lezen. En om foto's te maken, van elkaar en van bijzondere dingen op de boot, zoals de mat in de lift die elke dag wisselt, de glamoureuze eetzaal, de pastabarjongen.

„Jij bent altijd zo vlug, maar nu heb je het rustig genoeg gedaan”, zegt Mama voor het slapengaan. „Ik ben blij dat je me hebt overgehaald. Ik hoop dat het geen al te grote opoffering voor je is geweest.”

„Dat was het niet, Mama. Het ging prima. Ik ben blij dat we zijn gegaan.”

„Gelukkig. Dan kunnen we nu blij gaan slapen.” ■

Waterfront

Somber weer in Ålesund. Mama fotografeert er lustig op los.

Door het fjord

Nadat de laatste loods van boord is gegaan (rechtsonder) volgt de lange reis naar huis.